

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
IGYÉVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Cselédkérdés.

Minden társadalmi megnyilvánulásban az idők haladását és elfajulását látjuk. Változnak az emberek s változik velük a korszellem, az izlés, s nagy mértékben változnak az emberek igényei. Elmúltak tehát a „rég jó idők,” hogy helyet adjanak egy kevésbé jó, kevésbé emberies korszaknak, amely rideg és önző, amely a mások kizsákmányolására helyezi a fősúlyt. S a sok bajnak, betegségnek a rugói mind magából a társadalmi életből fakadnak, amelyekre hozhatnak ugyan törvényeket, hozhatnak szabályrendeleteket, még sem tudjuk azokat megváltoztatni; azoknak mélyen fekvő okai vannak s csak az okok igazi felismerése után tudunk rájuk orvosságot találni.

A cselédkérdés is — amelyről épen meg akarunk emlékezni — egyike azon kérdéseknek, amely még nincs eléggé rendezve, de amelynek rendezését mindenki multhatatlanul szükségesnek tartja. Ez a kérdés már régebb idő óta — mint valami rossz szellem — kísérti a cselédtartó közönséget s a sok panasz, ami ebben az ügyben felhangzott: süket fülekre talált. Pedig, ha figyelemmel kísérjük nemesupán a nagyvárosok, hanem a kevésbé népes helyek cselédügyeit, majdnem mindenütt egyformán beteges állapotot találunk. És ezt kell tapasztalunk Kunszentmártonban is, pedig ennek természetes körülményeinél fogva sokkal kedvezőbb helyzete lehetne cselédügyben is, mint bármely nagyvárosnak. És mégis azt látjuk, hogy télen, mikor a mezőgazdasági munka szünetel, van cseléd, de már nyáron majd minden cseléd ott hagyja helyét, megy napszámba, ahol talán kedélyesebben s könnyebb munkával többet keres. Nem akarom vizsgálni a cseléd és napszámos életmódja közötti különbséget sem gazdasági, sem erkölcsi szempontból, mert mindenképen arra az eredményre kellene jutnom, hogy a házi cselédnek minden tekintetben kedvezőbbek a körülményei, csak arra akarok rámutatni, hogy miért nem képesek ezt belátni azok, akik ebben az ügyben érdekelve vannak.

Hibákat hozhatunk fel a cselédtartókra és a cselédekre is. Az a cseléd, aki először áll szolgálatba, rendszerint s a legtöbb esetben a műveltségnek csak igen alacsony fokán áll, akinek

talán nincs is szabad cselekvő-képessége, aki megelégszik helyzetével addig, amíg nem jön valaki, aki egy másik foglalkozást virágos színekkel kifestve állít eléje. S ez már magában elég arra, hogy a cseléd kilépjen a szolgálatból. Az idősebb cselédek pedig tisztán próbálgatás céljából is szeretik a változatosságot. Velük szemben aztán ott áll a másik fél, a cselédtartó, akiben szintén lehetnek hibák, sőt a legtöbb esetben vannak is. Mert sokan azt a cselédet megvetett, lenézett személynek tartják, és így meg van az ok arra, hogy a cseléd távozzék. De van aztán más igen sokféle oka annak, hogy a cseléd mért hagyja ott pályáját s ezek közül talán legfontosabb a bér kérdése. A cseléd kis intelligenciájánál fogva valódi értéknek csak a pénzt tartja. Azt nem veszi figyelembe, hogy a mai drága megélhetési viszonyok között milyen nagy értéket képvisel az élelmezés és lakás, amelyért neki pénzt nem kell adnia s ezeken kívül még havi fizetés is jár neki. Az a baj, hogy nincs senki, aki felvilágosítaná a cselédeket arra vonatkozólag, hogy a cselédnek mind anyagi, mind pedig kényelmi szempontból sokkal kedvezőbb helyzete van a mezőgazdasági munkás helyzeténél, mert bár a napszámos több pénzt kap kézhez, de abból neki lakásért és élelmezésért akkora összeget kell kiadni, hogy a maradvány sokkal kisebb lesz a cseléd fizetésénél.

Törvényeink csak általánosságban foglalkoznak a cselédkérdéssel. Oly törvényünk, amely ennek az ügynek minden részletébe a legaprólékosabban behatolna: sajnos, még nincs. De addig is, amíg ez a törvény elkészül, próbáljon a cselédtartó közönség segíteni önmagán. Értelmes, felvilágosító beszéddel és szelid, türelmes bánásmóddal igyekezzenek jobb állapotot teremteni s akkor annyira-amennyire javulni is fognak az állapotok.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914 június hó 15-ik napján, hétfőn délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott.

A közgyűlés iránt nagy volt az érdeklődés. Háromnegyed tizkor a tolyosó már megtelt képviselőkkel, kik élénken vitatták a tárgysorozaton lévő ügyeket. Ez a nagy érdeklődés a tiszazugi vasútnak szóllott. A képviselők közül, aki nem volt beteg, vagy távol nem volt, az mind eljött, hogy megszavazza ezt a fontos vasutat.

Örökké emlékezetes napja maradt Kunszentmártonnak a hétfői. Soha nem uralkodott Kunszentmárton község képviselőtestületében ilyen nagy egyetértés és nem történt az még meg soha, hogy valamely dolgot egyhangu lelkesedéssel fogadjanak el.

Június 15-én ez megtörtént. Az ötven jelenlévő képviselő közül nem akadt egyetlen egy, aki nemmel szavazott volna. Mind az ötven képviselő azt kívánta, hogy a kunszentmárton-tiszazugi vasut meglegyen, annak kiépítése Kunszentmárton község legnagyobb érdeke, ennélfogva a 10.0000 koronát a vasutra megszavazta.

Kunszentmárton község képviselőtestülete hivatala magaslátán állott akkor, amikor a kért segélyt a tiszazugi vasutra megszavazta, mert belátta azt, hogy vasut nélkül, bármily termő legyen is az, egy község sem fejlődhetik, vasut nélkül egy község sem vagyonosodhatik, sőt ellenkezőleg, azok a községek, melyeknek vasutjuk nincs, visszafelé fejlődnek.

De hivatala magaslátán állott június 15-én a képviselőtestület azért is, mert belátta azt, hogy a tiszazugi vasutra a 10.0000 koronát meg kell szavaznia, mert ha nem szavazza meg, ez a vasut nem létesül, hanem a Csongrád-Tiszaöldvár—Mezőtur keskenyvágányu vasut fog kiépülni s ezáltal Kunszentmárton község elveszti vezető szerepét a tiszai alsójárásban.

Ez azonban hála az Istennek nem következett be, képviselőink bölcsen cselekedtek, községük érdekében hozták meg a nagy anyagi áldozatot.

A tiszazugi vasutra a pénz már együtt van. A törvényhatóság 10.0000 koronát, Kecskemét város 10.0000 koronát, Kunszentmárton 10.0000 koronát, Tiszasas 10.0000 koronát, Csépa 50000 koronát, Tiszaug 50000 koronát, pusztá-tenyő—kunszentmártoni vasut 20000 koronát és egyesek 20000 koronát szavaztak már meg a kunszentmárton-tiszazugi vasutra.

Igy tehát mi sem áll utjában annak, hogy a tiszazugi vasut építéséhez meg ez évben hozzáfogjanak. A vasut-bizottságnak talpon kell lennie, hogy a községek határozatait minél előbb végrehajtsa. Egy nagy vidék érdeke parancsolja azt, hogy a vasut gyorsan épüljön ki, mert a közlekedés lassúsága hátráltatja és akadályozza a vidék iparát, kereskedelmét és a mezőgazdasági termények gyors szállítását.

Ha annyi erélyt látunk a kivételben, mint amennyit tapasztaltunk a megajánlásban, akkor a kunszentmárton-tiszazugi vasutnak egy év alatt ki kell épülni.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Pénztárvizsgálat.

Az előjáróság bemutatta az 1914. évi május és június havi pénztárvizsgálatról felvett jegyzőkönyveket, melyekben a pénztárvizsgálók észrevételeket nem tesznek. A képviselőtestület tudomásul vette.

Iskolaszolga.

Az előjáróság a gazdasági iskolánál levő iskolaszolgát állásából elbocsájtotta és utasította az áll. elemi népiskola szolgáját, hogy a gazdasági iskolánál is végezze a tisztogatást. Az előjáróság e határozata ellen a gazdasági szaktanító fellebbezéssel élt és a vall. és közoktatási miniszter elrendelte, hogy az előjáróság a gazdasági iskolához szolgát fogadjon. A képviselőtestület a miniszter határozatát tudomásul vette.

Igazolólévalasztmány.

A f. hó június 23-iki képviselőválasztásokról tekintettel a képviselőtestület az igazolólévalasztmányba Kiss Ferdinánd és Mátray Nándor képviselőket választotta be.

Közbirtokossági földek.

Kunszentmárton község a közbirtokosságtól kapott földekre nem régiben árverést tűzött ki. Az árverésen azonban oly csekély ígéretek tettek, hogy a képviselőtestület az árverést megsemmisítette és elrendelte, hogy az előjáróság próbálja meg, hogy a mederföldeket hasznosbérlet útján hasznosítsa. Azonban ez sem sikerült. Némelyek kivették a földjük végén lévő mederföldet, mások ellenben nem. A káposztás-zugban lévő földek ellenben jó aron-kezek el, ugyszintén a péterszögiek is. A képviselőtestület azt határozta, hogy a sirtói földekre hirdessen újabb árlejtést az előjáróság.

A tiszazugi vasut.

Az előjáróság azon előterjesztést tette, hogy a képviselőtestület a kunszentmárton—tiszazugi vasutra 100.000 koronát szavazzon meg. A képviselőtestület egyhangulag megszavazta a 100000 korona hozzájárulást.

A bolthelyiségek.

A község háza kiépítéséből kifolyólag a község háza alatt két bolthelyiség keletkezett, melyeket az első három évben 2300 koronáért vettek ki hasznosbérbe. Június 1-én lejárván a bérlet, az előjáróság árlejtést hirdetett. Nagy csalódás érte az előjáróságot. Az üzlethelyiségekért alig ígértek valamit. A képviselőtestület megbizta az előjáróságot, hogy az üzlethelyiségekre hirdessen újabb árlejtést, vagy pedig ha jobbnak látja, adja ki árlejtés mellőzésével.

Iskolaföldek.

Mesterszállás község azon kérelemmel fordult Kunszentmárton község képviselőtestületéhez, hogy a közbirtokossági földekből, saját iskola-alapja gyarapítására megfelelő mennyiséget adjon át neki. A képviselőtestület azt határozta, hogy csupán méltányosságból és nem kötelességből felajánl Mesterszállás községnek két és fél hold földet Mesterszállás határában iskola alapra. Ha Mesterszállás község ezt nem fogadja el, akkor nem ad neki semmit, mert a közbirtokossági földekből mi sem jár Mesterszállás községnek. Mesterszállás 1895-ben, amikor önálló község lett Kunszentmárton községtől megkapott mindent s így most már nem követelhet semmit. Nem követelhet pedig azért, mert Mesterszállás pusztán kunszentmártoni vagyion volt és így Kunszentmárton csak magának csinált kárt, amikor Mesterszállás önállósításába beleegyezett. Azonkívül a Kajetános pert helytelenül nevezik arányosítási pernek, mert a tagosítás a Kunszentmárton község határában még az 50-es években megvolt. Okosan teszi tehát Mesterszállás, ha Kunszentmárton barátságos ajánlatát elfogadja.

Kisebb ügyek.

Özv. Grapka Mihályné volt kunszentmártoni tanító özvegyének havi segélyét 30 koronára emelte fel.

Sarkadi Nagy Antal csépai, továbbá a tiszakürti és tiszasasi társasokesi tulajdonosoknak a képviselőtestület a híd vámot felére szálította le.

Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés fél 12 órakor véget ért.

Dr. Gulyás János

egyetemes orvosudor

Jásznagykunszólók vármegye I. Ferenc József kórházának volt orvososa orvosi rendelését megkezdte özv. Devánszkiné házában, az uri casinó mellett. Rendel. d. e. 7-9; d. u. 1-3.

Eladó szőlő és bor.

Jó Károly tiszainokai jegyző, Varjasban kőut mellett fekvő

3¹/₂ magyar hold termő szőlője egyben, vagy több részben is, könnyű fizetési feltételek mellett eladó. Ugyanott eladó még 54 hektó 1913. évi termésű zöld-fehér színű bor is. Érdeklődők tulajdonoshoz forduljanak.

Június 23

ismét élénkséget hoz Kunszentmártonba. Ezen a napon ejtik meg a képviselőválasztást. Izgalmas nap lesz ez. Jelöltek, kortések szaladgálnak le-fel az utcákon, a jámbor választó hiába buvik fel a padlásra, lehúzzák onnan is, mert szavazni muszáj, ezt kívánja a becsület, no meg a pártérdek.

Ha végigmegyünk Kunszentmárton utcáin, mindenütt jelöltekkel találkozunk. Tíz képviselőt kell Kunszentmártonnak megválasztani és jelölt van vagy száz. Uram Teremtőm! Ki fog hát szavazni, ha mindenki jelölt lesz?

Eddig a következő jelölésekről értesültünk. A munkapárt jelölt 10 rendes és 10 póttagot. A 48-as párt jelölt 10 rendes és 10 póttagot. Az Andrássy-párt jelölt 10 rendes és 10 póttagot. A néppárt jelölt 10 rendes és 10 póttagot. A polgári, a községi és munkáskör, a kereskedelmi egyesület, az ipartestület szintén jelölt nem tudom én hány képviselőt.

A választás tehát izgalmas lesz. Hogyisne. Száz jelölt közül nehéz lesz az igazi tízet kiválasztani. És míg ezt a tíz igazi férfit megválasztja Kunszentmárton népe, addig a szavazó sok emberrel, a kortes még többel, a jelölt pedig legtöbb emberrel összefog veszni.

Nem írjuk ki, kik a jelöltek. Nem pedig azért, mert a jelöltek kilenc-tized része el fog hasalni. Minek kompromittáljuk őket. Majd a győzteseknek nevét örökítjük meg.

Kunszentmárton népe! Jól gondold meg, hogy kire adod szavazatodat. A képviselőtestületbe igaz, megfontolt emberek kelljenek, nem szösztyárok. A kiket megválasztanak, 6 évig intézik a község ügyeit. Tehát, jól gondold meg a dolgot, ne hamarkodj el szavazatodat, mert azt visszavonni nem lehet. Nézd meg jól azt az embert, akire szavazatodat adod, igazi, komoly polgára legyen az Kunszentmártonnak. Üres frázisoknak ne higyj, utasítsd el a népbolondítókat, mert azok a községet tönkreteszik.

Kunszentmárton józan polgársága tudja, hogy kiket kell képviselőkné megválasztani. Hiszük és reméljük, hogy csalódnai nem fogunk most sem Kunszentmárton népében, mely mindig a helyes uton haladt és arról most sem fog letérni.

Előjárósági tagoknak megmaradnak a régiük. Náluknál jobbakat nem lehet választani. Kár volna kibuktatni azokat a tisztviselőket kik már régi idő óta közmegelegedésre látják el hivatalukat. Az „új seprő jól seprő” elvét ne alkalmazzuk, mert magunk vallnánk kárát annak, ha a tisztségekbe tanulatlan embereket ültetnénk, kik most kezdenék megtanulni azt, mit a mostaniak már jól tudnak.

Jelöltek:

Főbíró: Gergulics Pál

II. bíró: Gácsi L. István

I. tanácsos: Karsai Márton

II. tanácsos: Papp Antal

III. tanácsos: Józsa Ferenc

IV. tanácsos: Habranyi Béla

V. tanácsos: M. Kovács L. István

Közgyám: Kovács Kálmán

Pénztárnok: Tursányi Gáspár.

Ha ezek a jelöltek újra megválasztatnak, Kunszentmárton népe meg lehet elégedve: kötelességtudó, dolgozó, munkabíró emberek kerültek be az állásokba.

Gergulics Pál ellenjelölteként Hercegh János közbirtokost hallottuk emlegetni. Hercegh önjelölt, pártja kicsi, a győzelemre kilátása nincs. Valószínű, hogy a választás előtt — belátva választói törpességét — visszalép.

Az I. tanácsosi állásra Bozsik Jánost is emlegetik. Amennyiben Karsai Márton visszavonulna a közpályáról, Bozsik János megválasztása biztos lenne.

A többi tisztviselőnek ellenjelöltje nincs, vagy ha van is, azok nem számítanak.

Pénteken lesz a tisztújítás. Mi hisszük, hogy a pénteki nap szerencsét fog hozni jelöltjeinknek és visszakérülnek azokba az állásokba, melyeket eddig közmegelegedésre töltöttek be.

Dalárdánk hangversenye.

Az egész környéken jó hírnevéről ismert dalárdánk f. hó 14-én Ócsödön tartott hangversenyt. Már a délutáni órákban hosszú kocsisórral indultak Ócsödre, ahová megérkezve dr. Oláh Antal ügyvéd fogadta őket, biztosítva Ócsöd szeretetéről és szíves látásáról. Ócsöd egész intelligenciája résztvevett a hangversenyen, mely kifogastalanul sikerült, itt újra csak Országdi diadalról lehetne beszélni. A sikeresen lezajlott hangverseny ut n dr. Oláh Antal ügyvéd lendületes szavakban fejtegette a magyar dalt s ezzel kapcsolatban a kunszentmártoni dalárdát dicsérette meg s annak karnagyát, minden egyes tagját, akik ambíciójuk, törekvésük által magas nivóra emelték dalárdájukat. Az egész közönség zajosán tüntetett a dalárda mellett annál is inkább, mert hiszen tudjuk már azt mindannyian, az Ócsödön székelő, de soha, vagy legalább is ritkán szereplő dalárda, ugy a multban, mint a mostani hangverseny előtt is mennyire agítált a kunszentmártoni dalárda ellen. A hangversenyen pedig távollétükkel tündököltek, pedig hát tanulhattak volna egy kicsit, mert hiszen rájuk is fér. A hangverseny rendezése a legsimábban folyt le, melyet Kiss Jenő titkár érdemének tudunk be. A hangversenyt tánc követte. A táncterem megtelt gyönyörű szép asszonykakkal és bájos leányokkal, akik kiválóan virradatig jó kedvvel mulattak.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. június 21.

— **Első mise.** Kiss Péter egri felszentelt áldozópap, első miséjét június hó 29-én Péter-Pál napján, délelőtt 9 órakor fogja a kunszentmártoni róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Az új misés áldást fog osztani. Az első mise után Kiss Péter édes atyja Kiss Péter földbirtokos házában ünnepi ebéd lesz.

— **Évzáró vizsgálatok.** A polgáris-kolában az évzáró vizsgálatok I. hó 22-én veszik kezdetüket a következő sorrendben:

Június 22-én délelőtt I. fuosztály. Iskolaszéki megbízott Lukács Andor; d. u. III. leányosztály. Megbízott Fazekas Andras.

Június 23. délelőtt I. leányosztály. Megbízott Nagy Géza; délután III. fuosztály. Megbízott Mátray Lajos.

Június 24-én délelőtt II. fuosztály. Megbízott Veress János; délután IV. leányosztály. Megbízottak Szabó József és Kadar József.

Június 25-én délelőtt II. leányosztály. Megbízott Timon Zsigmond; délután IV. fuosztály. Megbízottak Kauten Miklós és Ringvald Sándor.

Június 26-án és 27-én magánvizsgálatok. Június 28-án délelőtt 1/2 11 órakor záró-ünnepély.

A rendes tanulók vizsgálatai mindenkor délelőtt 1/2 9, délután 1/2 3 órakor kezdődnek. A vizsgálatokra az érdeklődőket ezután hívja meg a polgáris-kola igazgatósa.

— **Urkocsisok versenye.** Hétfőn reggel hat óráig, hat fogaton indult el Szolnokról, hogy 495 km. utat megtegyen. A jász-nagykunszólókmezeyi urkocsisok szövetsége urkocsis versenyt rendezett, amely Szolnokról kiindulva, Debrecen, Nagyvarad, Arad, Szarvas és Kunszentmártonon keresztül Szolnokra 495 km. utra terjedt. A versenyzők közül Debrecenbe elsőnek Baghy Gyula által hajtott kétfogatu, a másodiknak, a báró Hámos Antal által hajtott Baghy uradalom tulajdoni képező kétfogatu érkezett be Debrecenből, már csak Baghy-féle két fogat indult el. Kunszentmártonba pénteken reggel 8 órakor érkeztek. A hűfőnél dr. Tancos Miklós vezető járásbíró fogadta az urkocsisokat, akik mikor dr. Tancos Miklós érkezési igazolványukat aláírta tovább hajtottak Szolnokra. A verseny a kengyelű ménes fényes győzelmével végződött.

— **Cseresznye juniális.** Az iparos ifjak által mult vasárnapra hirdetett cseresznye juniális — kedvező idő esetén — ma lesz megtartva.

— **Tisztújítás.** Kunszentmárton községben a választások sorrendje a következő:

1. **Június hó 23-án** kedden községi képviselőválasztás.

2. **Június hó 25-én, csütörtökön** délelőtt 10 órakor az új képviselőtestület megalakulása és jelölése az előjárásági állásokra.

3. **Június hó 26-án, pénteken** az előjárásági tagok megválasztása.

Lapunk legutóbbi számában azt írtuk, hogy a képviselőtestület megalakulása június 24-én, a tisztújítás pedig június 25-én fog végbemenni. Ezen híradásunk azonban tévedésen alapult, a választások a fenti napokon fognak megjelenni Kunszentmártonban.

— **Tanulmányi kirándulás.** A polgáriskola folyó hó 8-tól 13-ig terjedő időben tanulmányi kirándulást rendezett Felsőmagyarország, különösen a Magas-Tátra vidékének a megtekintésére. A kirándulásban az igazgató vezetése és Hízsáné Vöröss Vilma tanítónő kísérete mellett résztvett 14 fiú- és 22 leány-növendék. Megtekintették Kassán a felsőiparipariskolát, a női gazdasági intézetet, a sörgyárat, a dómot Rákóczi fejedelem hantjaival együtt. Korompán megnézték a vasgyárat, Poprádon a Tátra-muzeumot és Losoncon a posztgyárat. A Magas-Tátrában pihenőt tartottak Tátralomnicon, Tarpatakfűreden, Ó-Tátrafűreden és Csorbatón. Ezen helyeken gyönyörködtek a Tátra által nyújtott fenséges látványban. A kirándulás részletes leírása lapunk egyik következő számában és a polgáriskola évi jelentésében fog megjelenni. A tanulmányi kirándulás személyenként 41 koronába került. A növendékek egy része 40, nagyobb része pedig 20 koronát fizetett. A költségek többi része a tanulmányi kirándulási alapról nyert fedezetet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon nemesszivű adakozóknak, kik a polgáriskola tanulmányi kirándulási alapjára a folyó tanévben rendezett gyűjtés alkalmával adományaikat felajánlani kegyesek voltak és ezáltal a tanulmányi kirándulás sikerét előmozdították, ezúton mond halás köszönetet a **polgáriskola igazgatósága.** Helyszűke miatt az igazgatóságnak nem áll módjában az adakozók nevét és adományainak nagyságát közzétenni, így hat csak annak közlésére szorítkozik, hogy összesen 340 adakozó 419 korona, 56 fillért volt kegyes adományozni.

— **Adókvetés.** A III. oszt. kereseti adótárgyalás június hó 25-én, délelőtt 8 órakor kezdődik a községházán.

— **Félt az automobiltól.** Némely ember annyira fél az automobilval való találkozástól, hogy még az automobil látása is kétségbe ejti. Egy ilyen furcsa szerencsétlenség történt a héten, június hó 18-án a miúton a Horváth Testvérek gőzmalma előtt. Kurucz István kunszentmártoni gazdálkodó bérése Balla Miklós 15 éves fiatal gyerek szépen sétálgatott a buzával megrakott 4 ökrös szekér mellett, midőn észrevette, hogy hátulról egy automobil közeleg. Megijedt, annyira odahúzódott a szekérhez, félvén, hogy az automobil eltalálja őt, hogy a két lábfeje a terhesszék alá került, mely átment rajta. Dr. Pótor nyújtotta neki az első segélyt, a bérés a két lábfejen súlyos zúzódásokat és töréseket szenvedett, hetekig tart, míg fölgyógyul.

— **Vége az iskolaévnak.** Az állami elemi népiskolákban a tegnapi napon befejeződtek a vizsgálatok. Június hó 29-én ünnepi Te Deum lesz, utána a bizonyítványokat kiosztják és a kis gyermekek megkezdik a szünidőt.

— **Cigányháboru** tört ki Farkas Gézáé és Göllő Kiss Lajos között, mindegyiknek hozzátartozói tepsivel, korszóval, edényekkel felszerelve rohantak egymásnak a cigányvárosban f. hó 17-én. A törött fazekak, tepsik, kövek repültek a levegőben. A háborúnak a könnyebb sérülteken kívül 2 súlyosabb sebesültje lett és pedig a vezérek Farkas Gézáé, kinek a feje szakadt be több helyen és Kiss Lajos. Mentők helyett dr. Pótor községi orvosnak kellett bekötözni a sérülteket. Az előhívott csendőrök a haretéren csak az ott hagyott fegyvereket találták, ugymint: törött fazék, botok, tepsik, mert a harcok csak csendőrök hírére szetszaladtak.

— **Elhunyt.** Szabó Tivadar vármegyei s.-tiszt, földinket súlyos csapás érte. Felesége Chrvtnik Mária f. hó 15-én váratlanul Tiszaföldy ron elhunyt. Halálát hat gyermeke s nagyszámú rokonság gyászolja. A megboldogultat f. hó 16-án nagy részvét mellett temették el a kunszentmártoni sírkertbe.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Kunszentmártoni Takarékpénztár Rt. a polgáriskola tanulmányi kirándulási alapja javára 40 koronát, érdemes tanulók jutalmazására 25 koronát; a Gazdasági Takarékpénztár Rt. a tanulmányi kirándulási alapra 40 koronát, érdemes tanulók jutalmazására 20 koronát adományozott. Fogadják mindkét pénzüteget nemes lelkű adományáért a polgáriskola igazgatóságának halás köszönetét.

— **Baleset.** Szabó Ferencné Gulyás Brigitta f. hó 14-én vigyázatlanságának csaknem áldozata lett. Pár nappal azelőtt a konyhában hagyta a kuksós vizet egy pohárban mosás alkalmával, el is fejtkezett róla már mi van benne. Midőn pár nap múlva megtalálta, kíváncsiságából megkóstolta, mi lehet a pohárban. Szerencséjére csak egy kortyot nyelt le belőle, de úgy is olyan súlyos mérgezési belső sérüléseket szenvedett, hogy dr. Pótor Sándor községi orvosnak kellett gyógykezelés alá venni. Állapota nem súlyos.

— **Az iparos-tanonciskolában** az évről vizsgálatok befejezést nyertek és ma, f. hó 21-én d. e. 1/2 11 órakor lesz a záró-ünnepély, valamint a tanoncok munka- és zárkiállítás és díjazása. A záró-ünnepélyre az igazgatóság ezúton hívja meg a község iparos- és kereskedő közönségét és mindazokat, kik az iparos-tanoncoktatás ügye iránt érdeklődnek.

— **Leszakadt a füle.** Kis Elek kunszentmártoni lakos fia, Gyula, a körösparti ártézi-kut körül játszadozás közben olyan szerencsétlenül esett el, hogy balfüle leszakadt. Dr. Pótornak kellett összevarrnia.

— **Június hó 28-án.** Bár moziestünk előadásait beszüntették amint értesülünk, e hó 28-án mégis fognak tartani előadást, amikor is Göre Gábor II. eresztés című remek film kerül bemutatásra. Ezt a képet szezonba nem bírták megszerezni, most alkalom nyílt, tehát egy kedves estét fognak ezzel szerezni pártoló közönségüknek a moziesták.

— **Köszönetnyilvánítás.** Jó előmeneteli és szorgalmas iparos-tanoncok jutalmazására a Gazdasági Takarékpénztár Rt. 20 koronát, kereskedő-tanoncok részére pedig a Kereskedő Egylet 20 koronát és a Franklin Társulat Budapesten 4 drb. jutalom könyvet kegyeskedett adományozni. Ezen adományokért halás köszönetet mond az iparos-tanonciskola igazgatósága.

— **Szerencsétlenség.** Matray Lajos téglagyárában munkaközben egy gép alkatrész Csomós Boris munkás lábára esett, ki lábán csonttörést szenvedett. Orvosi segélyben dr. Déri József részesítette.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. június 13-tól június 20-ig **születtek:** Nálhi Eleonóra, Pálinkás Antal, L. Kovács Károly, Bogner Mária, Berta Mária, K. Farkas Erzsébet, Szabó Erzsébet Julianna, Horváth Borbala. — **Házasságot kötöttek:** Szanda János és Andrási Mária. — **Elhaltak:** Fóthi Erzsébet 6 hónapos, Majzik Juliska 19 hónapos, Tómar László 69 éves.

Szerkesztői üzenetek.

T. E. Öcsöd. Novelláját helyszűke miatt legközelebb közöljük. Üdvözöljük.

Csőd tömegeladási határnap beállítás.

Alulírott ügyvéd, mint vb. Gulyás Károly csődtömegeladónoka, a csődválasztmány határozata alapján közhírré teszem, hogy a csődtömeghez tartozó ingóságokra vonatkozólag f. hó 27-ére hirdett csődtömegeladási versenytárgyalás határnapja a választmány további határozatáig beállítatik. Kunszentmárton, 1914. június 20.

Dr. Turcsányi György
ügyvéd, csődtömegeladónok.

Kovács-segéd

azonnal fejeztetik Pusztalstvánházán, a Haraszty-féle birtokon.

Jakab Ferenc
gépész.

Vay Jánosnak Kunszentmártonban

„eladó egy cseplőgépe „.
sines dobbal, 720 mm-es kettős tisztítóval, teljes felszereléssel. Ara **450 kor.**

Tánciskola-megnyitás.

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy Kunszentmártonban hét év óta fennálló

tánciskolámat

a **Körös-szálloda nagytermében** f. évi július hó 1-én újból megnyitóm. Két tanfolyamot tartok, délutánt és estit, a délutáni 5—7-ig, az esti 8-tól a törvényes záróráig tart. **Tanítom a legújabb táncokat bevált módszerem szerint.** Akik már nálam tanultak, ingyenesen tanítom meg az újabb táncokra. Idénydíj kezdőknek 12 korona, leckedij haladóknak 40 fillér.

Tisztelettel kérem szives pártfogásukat

Berta György
okl. tanítanító.

Pusztatényő — kunszentmártoni h. é. vasut R.-T.

Hirdetmény.

Törzsrészvényeink 1914. június hó 1-én esedékes XXIX. számú szelvényeit

18 koronával,

Élvezeti jegyeink 1914. június hó 1-én esedékes szelvényeit

8 koronával,

a „Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár R.-T.-nál Szolnokon

a **mai naptól kezdve beváltjuk.** A szelvények nevezett intézetnél számok szerint rendezve, jegyzék kíséretében nyújthatók be.

Budapest, 1914 június hó 8.

P.-tenyő — kunszentmártoni h. é. vasut r.-t. igazgatósága.

151/1914. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kunszentmártoni kir. járásbíróságnak 1914. évi V. 93. számú végzése következtében dr. Prossnitz Leó és dr. Barna Domokos ügyvéd által képviselt Engl Bernát budapesti és Dévai Jenő kunszentmártoni lakosok javára 50 korona és 219 korona 76 fillér s jár. erejéig 1914. évi március hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok u. m.: zsákok és vasárúk nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a kunszentmártoni kir. járásbíróság 1914. évi V. 93. számú végzése folytán 50 korona és 219 korona 76 fillér tőkétövelés ennek 6 %-os kamatai és eddig bíróságnak már megállapított költségek erejéig, Cibakházán a foglalás színhelyén leendő megtartására **1914. évi június hó 25-ik napjának délután 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is e fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kunszentmárton, 1914. évi június hó 14. napján.

HUBAY
kir. bír. végrehajtó.

230/1914. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kunszentmártoni kir. járásbírósnak 1914. évi V. 114/1 számú végzése következtében dr. Kovács József ügyvéd által képviselt Kádár Mór budapesti cég javára 764 korona 14 fillér s jár. erejéig 1914. évi május hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2600 korona 90 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: vas- és fűszerárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kunszentmártoni kir. bíróság 1914. évi V. 114/1 sz. végzés folytán 764 kor. 14 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi június hó 5 napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 248 kor. 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Cibakházán a foglalás színhelyén leendő megtartására 1914. évi június hó 30-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés, az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kunszentmárton, 1914. évi június hó 15. napján.
Hubay,
bir. végrehajtó.

Tavaszi ujdonságok női kalapokban

megérkeztek.

Silberstein T.

divatárusnő Kunszentmárton,
az új zsidó templom mellett.

Átalakításokat gyorsan
és izlésesen készítenek.

Meghívás.

A Kunszentmártoni Nagyszállóda
Részvénytársaság

1914. június hó 28-án délelőtt 10 órakor
a községháza tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel
meghívattak.

Tárgysororozat:

1. Az alapszabályok 16. § értelmében
1 igazgató és 11 igazgatósági tagnak 6 évre
való megválasztása.

2. Esetleges indítványok tárgyalása, mely
az alapszabályok 13. §-ának 8 pontja értel-
mében beadattak.

Kunszentmárton, 1914. június hó 13-án.

Az igazgatóság.

ELADÓ.

esetleg haszonbérbe kiadó a néhai dr. Jósza
Gyula örökösai tulajdonát képező **LAKÓ-
HÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tu-
lajdonát képező és a lakóház mellett fekvő
HÁZTELEK. Értekezni lehet özv. dr. Jósza
Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

KIMÉRŐ

kerestetik a pusztai-tivánházi BITEKINTS vendéglőbe július hó 1-re. Bővebb felvilágosítást ad a bérlet: KOVÁCS SÁNDOR vendéglős Tiszakürtön.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- s ellen-
szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

elle: Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló tüdő ellen.

6100 köszönő s hál-levél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesbb bombonok.

Csomagonként 20, és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és **POPOVITS GÁBOR**

Tiszaföldváron **Goldman Adolf**

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Mosson mindenki

a BERTA-féle szabadalmazott, rozsdamentes, automatikus szeleppel ellátott légszivásu mosókészülékkel

Előnyei:

A ruhát nem kell dörögölni, mert a légszivás a piszkot a ruhából kiszívja és a ruhát nem pusztítja.

Munkaképessége:

4-szer annyi ruhát moshat mint kézzel, felényi víz, szappammal s erővel.

A készülék ára: K 6.

A készülék ára hozzávaló fazékkal K 11.—

mely olcsó, jó és tartósságánál fogva felülmul minden ehhez hasonló más gyártmányt.

Kapható

BERTA GYULA

bádogosmester

Kunszentmárton, Kossuth Lajos-u.

ZOMÁNCZEDÉNY

GYÁRI RAKTÁR.

A kézi hajtásu készülék szintén nagy munka-képességgel bír és nagyobb háztartásokban igen alkalmas, mivel fedele a ruha kiszedésnél tálnak is használható.

A kézi hajtásu készülék ára fazékkal és tálnak használható fedővel együtt — K 20.—

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

TELEFON 206.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdáközönységének szíves tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőjét az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak Kunszentmárton

adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk **Hungária Drill**, **Mosoni Drill**, **Vera II** hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szecs kavágóinkat, répvágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson - Budapest.

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton

